

Näringsdepartementet

Kommentar till dagordningen för rådets möte (TTE) den 6 juni

1) Godkännande av dagordningen

2) (ev.) Godkännande av A-punktlistan

3. Klimat- och energipaket

- *Lägesrapport*

- *Policydebatt*

a) KOM (2008) 16

Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapens system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (5862/08 ENV 52 ENER 29 IND 11 COMPET 31 MI 34 ECOFIN 34 TRANS 22 AVIATION 25 CODEC 105)

b) KOM (2008) 17

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om medlemsstaternas insatser för att minska sina utsläpp av växthusgaser i enlighet med gemenskapens åtaganden om minskning av växthusgasutsläppen till 2020 (5849/08 ENV 50 ENER 28 IND 10 COMPET 30 MI 33 ECOFIN 32 TRANS 20 CODEC 104)

c) KOM (2008) 18

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, 96/61/EG, direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och förordning (EG) nr 1013/2006 (5835/08 ENV 48 ENER 27 IND 9 CODEC 103)

d) KOM (2008) 19

Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om främjande av användningen av förnybar energi (5421/08 ENER 15 ENV 24 TRANS 15 AGRI 15 CODEC 58)

Förslaget om direktiv för främjande användningen av förnybar energi (d) behandlades i EU-nämnden den 22 februari 2008. De tre övriga delarna (a,b,c) behandlades i EU-nämnden den 29 februari 2008.

Överläggning om förslaget om direktiv för främjande användningen av förnybar energi (d) hölls i Näringsutskottet den 12 februari 2008 och överläggning om de tre andra delarna hölls i Miljö- och jordbruksutskottet den 6 mars 2008.

Ordförandeskapet avser ge en lägesrapport om de pågående förhandlingarna rörande de fyra delarna i klimat- och energipaketet. Därefter följer en inriktningsdebatt om paketet. Frågorna inför debatten har ännu inte kommunicerats till medlemsstaterna.

Motsvarande upplägg gäller för Miljörådets debatt den 5 juni.

Denna kommenterade dagordning avser punkten d) Förslag till om främjande av användningen av förnybar energi (KOM (2008) 19). Punkterna a, b och c kommer att behandlas i EU-nämndens vid samråd inför Miljörådet.

Bakgrund

Vid Europeiska rådets vårtoppmöte 2007 fattades beslut om en integrerad klimat- och energipolicy. I centrum för beslutet stod ett övergripande klimatmål om att minska unionens utsläpp av växthusgaser med 20 % till 2020 jämfört med 1990 (30% inom ramen för en internationell överenskommelse). I syfte att kunna leva upp till detta mål antog Europeiska rådet ambitiösa mål till 2020 för energieffektivisering (20%), för förnybar energi allmänt (20%, bindande) och specifikt för biodrivmedel (10%, bindande).

Målen följs upp av det klimat- och energipaket som Kommissionen presenterade den 23 januari 2008. Paketet innehöll bland annat ett förslag till direktiv om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

Förslaget till direktiv innehåller i huvudsak förslag till bindande nationella mål för andelen förnybar energi, ett bindande mål om 10% förnybar energi i transporter, ett system för utfärdande och överföring av ursprungsgarantier för förnybar el, värme och kyla, administrativa rutiner och tillträde till nätet samt hållbarhetskriterier för biodrivmedel och andra flytande biobränslen.

De två frågor i direktivet som orsakat mest diskussioner hittills har varit förslaget om system för ursprungsgarantier och överföringar av dessa mellan aktörer i olika medlemsstater samt hållbarhetskriterierna för biodrivmedel.

Förslag till svensk ståndpunkt

Den svenska regeringen kommer att bevaka och verka för att direktivet utformas på ett sådant sätt att det möjliggör för EU och Sverige att på ett kostnadseffektivt sätt uppnå det överordnade klimatmålet. SE anser att mål och styrmedel för en ökad andel förnybar energi ska vara ett stöd till och inte motverka uppfyllandet av klimatmålet, och att åtgärder måste utformas på ett sätt som inte försämrar kostnadseffektiviteten i uppfyllandet av målen i paketet.

Det mål för förnybar energi som är angivet i direktivförslaget innebär att Sverige ska öka sin andel förnybar energi till 49% år 2020, vilket är ett ambitiöst mål som sannolikt kommer att kräva att Sverige vidtar ytterligare åtgärder utöver de som redan är beslutade .

Regeringen anser att handel med ursprungsgarantier kan leda till ökad effektivitet och att kostnadseffektiva åtgärder för att nå målet kan väljas. Detta förutsätter dock att systemet är väl utformat, dvs. är tydligt, förutsägbart och trovärdigt, och skapar stabilitet så att investeringar i förnybar energi kommer till stånd. Den av Kommissionen föreslagna utformningen innehåller otydligheter och skapar stora osäkerheter vilket måste åtgärdas för att systemet ska bli ett trovärdigt verktyg.

Regeringen konstaterar att medlemsstaterna har olika förutsättningar och olika struktur på myndighetsorganisation och lagstiftning. Det är därför rimligt att medlemsstaterna utifrån de bindande målen själva får avgöra vilka styrmedel och åtgärder de avser att vidta för att nå målen.

Regeringen anser att den föreslagna gränsen för växthusgasminskningar på 35 % är låg och att EU måste stimulera introduktionen och utvecklingen av biodrivmedel med en högre utsläppsminskning.

I Kommissionens förslag finns skrivningar som kan leda till problem att nyttja skogsråvara från ett nordiskt hållbart skogsbruk. Regeringen anser att Sverige fortsatt bör verka aktivt för att eliminera dessa oavsedda formuleringar.

(Se även ministerrådspromemoria.)

4) Tredje inre marknadspaketet för energi

- Allmän inriktning

a) KOM (2007) 528

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/54/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el. (13043/07 ENER 221 CODEC 948)

b) KOM (2007) 529

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/55/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas (13045/07 ENER 222 CODEC 949)

c) KOM (2007) 530

Europaparlamentet och rådets förordning om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (13046/07 ENER 223 CODEC 950)

d) KOM (2007) 531

Europaparlamentet och rådets förordning om ändring av förordning 1228/2003/EG om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel (13048/07 ENER 224 CODEC 951)

e) KOM (2007) 532

Europaparlamentet och rådets förordning om ändring av förordning 1775/2005/EG om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten (13049/07 ENER 225 CODEC 956)

Tidigare behandling i EU-nämnden har ägt rum den 23 november 2007 och den 28 februari 2008.

Bakgrund

Förhandlingarna om Kommissionens förslag till tredje lagstiftningspaketet för den inre energimarknaden har nu pågått över ett halvår. Det kan konstateras att ägarskapsåtskillnaden fortsatt är den största frågan, som också genomsyrar diskussionerna för övriga delar av paketet. Roll- och ansvarsfördelning mellan energibyrån/tillsynsmyndigheter/och samarbetsorganet för TSO:s (ENTSO) har diskuterats. Även för- och nackdelar med en byrå, tredjelands klausul och kommittologi har varit föremål för diskussion.

Efter att man misslyckades att nå en principöverenskommelse om ägarskapsåtskillnaden vid Energirådet i februari, gick förhandlingarna något i stå och det rådde osäkerhet om huruvida ordförandeskapet hade för avsikt att faktiskt söka leva upp till vårtoppmötets uppmaning att nå en politisk överenskommelse i rådet i juni.

På direkt uppmaning av framförallt det marknadsorienterade lägret har ordförandeskapet och kommissionen nyligen lagt fram ett kompromissförslag för ägarskapsåtskillnaden. Det marknadsorienterade MS har deklarerat att man är villiga att diskutera denna, med vissa restriktioner. Kritikerna till ägarskapsåtskillnad har i varierande grad visat prov på större kompromissvilja.

Ordförandeskapet har ambitionen att kunna nå en allmän inriktning om det tredje energimarknadspaketet vid TTE-rådet den 6 juni. Exakt vad denna politiska överenskommelse kommer att bestå av är i nuläget oklart, men det mesta talar för att man förväntas nå en överenskommelse i de grundläggande principerna i förslaget och ett kompromissförslag för åtskillnad, som sedan kan bekräftas av Europeiska rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen är allmänt positiv till Kommissionens ursprungsförslag. Regeringen har vissa detaljinvändningar men kan generellt ställa sig bakom den inriktning som lagstiftningspaketets olika delar har tagit under förhandlingens gång.

Regeringen anser att ägarskapsåtskillnad är den främsta lösningen och yttersta målsättning för både el och gas, men då ett sådant resultat i nuläget tycks uteslutet är regeringen beredd att medverka till en acceptabel kompromiss.

Regeringen avser att i möjligaste mån verka för att kompromisslösningen för ägarskapsåtskillnaden i första hand utgör ett tidsbegränsat undantag, fokuserar på att säkerställa oberoendet hos TSO samt begränsar sig till gassektorn. Dock kan det kompromissförslag som kommissionen och ordförandeskapet lagt fram, om nödvändigt, accepteras som en slutkompromiss.

(Se även ministerrådspromemoria.)

5. Internationella relationer på energiområdet

- informationspunkt

9408/08 ENER 142 ENV 293 RELEX 309

Bakgrund

Energirådet har traditionellt haft en stående punkt på dagordningen där läget i olika löpande internationella energidialoger och –initiativ rapporterats. Syftet med de dialoger som förs är att utveckla goda relationer med EU:s energipartners för att på så sätt söka trygga EU:s framtida energiförsörjning, samt att utveckla energimarknader.

a) EU-OPEC

Kommissionen kommer att informera om en workshop som hölls i januari, samt det ministermöte som kommer att hållas i trojkaformat den 24 juni mellan EU och OPEC. Ministermötet kommer att fokusera på oljeraffinering samt den finansiella marknadens inverkan på oljepriset. Detta är det femte ministermötet som hålls sedan dialogen inleddes 2005, och det senaste hölls i juni 2007. Denna typ av dialog mellan betydande producent- och konsumentländer utgör ett centralt element i de slutsatser om EU:s energipolitik som Europeiska rådet har antagit.

Dialogen syftar till att informera om respektive parter långsiktiga energipolitiska strategier och diskutera dess inverkan på oljemarknaden, samt att följa upp de konkreta samarbeten som initierats, t ex vad gäller tekniksamarbeten och marknadsbevakning. Även den allmänna utvecklingen på oljemarknaden berörs i denna dialog.

b) Energieffektivisering

Kommissionen kommer att informera om hur arbetet med den internationella plattformen för energieffektivisering fortskrider. Tanken är att skapa en plattform som ska bidra till utbyte av kunskap, information, metoder, mm i syfte att främja energieffektivisering mellan deltagande länder. Arbetet kommer om möjligt att även involvera Internationella Energiorganet (IEA). Finansiering är tänkt att ske av EU-kommissionen och deltagande länder. Plattformen är ett utflöde av G8-samarbetet.

c) Energigemenskapen sydöstra Europa

Energigemenskapens fjärde ministerråd kommer att hållas den 27 juni, och främst fokusera på ett kommande antagande av procedur för lösande av tvistefrågor, men även frågan som handlar om utvidgningen av gemenskapen till att omfatta fler länder. De länder som diskuteras för ett medlemskap i någon form är Turkiet, Moldavien, Ukraina och Norge. Kommissionen kommer att informera om den senaste utvecklingen inom energigemenskapen.

d) Övrigt

Kommissionen kommer att informera om det EU-Japanmöte som hölls i Tokyo den 23 april, där bland annat klimatförändringar och utsläpp av växthusgaser diskuterades, liksom samarbetet om energieffektivisering som informerats om enligt tidigare dagordningspunkt. Vidare informeras om det EU-Latin Amerika och Karibienmöte som hölls i Lima den 16-17 maj. Vid detta möte diskuterades energipolitikens roll i relation till hållbar utveckling, klimatförändringar och miljö. Man siktar också på att fram till nästa möte (2010) engagera parterna gemensamt i projekt kring förnybar energi och energieffektivisering.

Dessutom kommer information att lämnas kring det 11:e IEF-mötet som hölls i Rom den 21-22 april, WIREC i Washington den 4-6 mars, samt det aktuella MoU som tagits fram mellan EU och Turkmenistan.

Förslag till svensk ståndpunkt

Ingen diskussion väntas avseende informationen om de internationella relationerna. Regeringen välkomnar att energiministrarna hålls informerade om de löpande externa energialogerna samt syftet med dessa, dvs. att utveckla goda relationer med EU:s energipartners för att på så sätt söka trygga EU:s framtida energiförsörjning samt ge EU stärkta möjligheter att verka för hållbar energi och klimatfrågor på det internationella planet.